

PLAGUES

Alliberats insectes provinents de Sud-àfrica per a fer front al cotonet que afecta els cítrics ebrencs

L'IRTA ha introduït més de 400 exemplars d'estos parasitoides per tal de controlar l'expansió de la plaga, per ara de dimensions reduïdes al territori, que podria afectar fins al 60% de la collita, ja que causa greus deformacions en els fruits i n'impabilitza la comercialització

Terres de l'Ebre A.C.

L'Institut de Recerca i Tecnologia Agroalimentàries (IRTA) ha alliberat 400 exemplars de l'insecte parasitoid *Anagyrus aberiae* per tal de controlar l'expansió de la plaga del cotonet que afecta alguns camps de cítrics de les Terres de l'Ebre. Esta nova plaga provoca greus deformacions en els fruits en creixement, cosa que n'impabilitza la posterior comercialització, i pot arribar a afectar fins al 60% de la collita.

El cotonet de Sud-àfrica, un pseudococcid que afecta els cítrics de la península Ibèrica, va ser detectada per primera vegada al nord de la província de València, l'any 2009. Des de llavors, el cotonet s'ha estès pels mandariners i tarongers de les províncies de Castelló i València; i va arribar a Catalunya l'any 2018. Actualment, hi ha una catorzena de focus "de dimensions reduïdes", segons el director territorial del Departament d'Agricultura, Jesús Gómez, a la zona productora cítricola de l'Ebre.

El tècnic de cítrics de la Cooperativa Soldebre, Àngel Roda, explica que **"el cotonet actua quan acaben de sortir els fruits, quan tenen uns 3-5 cm, i el que fa és deformar-los o llençar-los al terra. Als fruits deformats els surten unes protuberàncies que**

Imatge d'un fruit afectat per la plaga del cotonet. / NÚRIA CARO

n'impabilitzen la comercialització". Davant d'això, i per tal d'evitar que passe com a València, on la plaga s'ha estès molt ràpidament, el Departament d'Agricultura va encarregar a l'IRTA que iniciés un procés de cria d'insectes parasitoides per a alliberar-los de manera regular als camps de cítrics afectats per la plaga. En no haver-hi cap paràsit autòcton a

Catalunya eficaç contra esta plaga, el Govern espanyol va autoritzar-ne la importació de Sud-àfrica que, en demostrar-se que la seua introducció no provocaria ni alteraria els ecosistemes, divendres passat es va procedir al seu alliberament al camp.

Així, en els últims mesos l'IRTA els ha estat criant i ara, un cop alliberats, la seua funció es pondre ous dins

Femella del parasitoid *Anagyrus aberiae*. / AGRICULTURA

dels paràsits del cotonet i causar-los la mort. D'estos ous naixeran les larves dels parasitoides que, en transformar-se en adults, aniran augmentant la població arreu de la producció cítricola i combatint nous exemplars de cotonet.

El divendres passat van alliberar-se 400 exemplars d'*Anagyrus aberiae*, però la idea és **"fer soltes inoculatives -més cops-, amb l'objectiu que este enemic natural s'acclimate, es reproduísca al cotonet del camp i forme part de la nostra fauna"**, diu Teresa Martínez, investigadora de l'IRTA. Les similituds entre el clima mediterrani de les Terres de l'Ebre i algunes zones de Sud-àfrica haurien

de facilitar l'adaptació d'este insecte. **"L'alliberament d'estos depredadors, i amb els tractaments químics, es pot arribar a controlar la població de cotonet, però, en cap cas eliminar la plaga al 100%",** determina Roda. El tècnic de cítrics de Soldebre afegix que, **"actualment tenim un focus en una de les finques, però en relació amb la collita obtinguda, les pèrdues han estat insignificants. El problema vindrà a mitjà termini, en els pròxims anys, si no la controlem, ja que es pot arribar a perdre el 60% de la collita".**

Esta acció s'emmarca en una estratègia del Departament que fomenta la lluita biològica en detriment de l'ús de productes fitosanitaris, cosa que permet obtenir aliments d'una alta qualitat sanitària i mediambiental. **"A banda de qüestions mediambientals, la lluita química ens genera residus en fruita i el consumidor europeu i americà no l'accepta, per això treballem en esta línia"**, indica Gómez. Tanmateix, el director territorial d'Agricultura insistix que, per tal de frenar l'expansió de la plaga, **"la prevenció és molt important: sempre que arriben caixes de zones amb la sospita de tenir el cotonet s'han de netejar. Sabem que és el vehicle de transmissió: no ve per l'aire ni de cap altra manera"**, afegix. ■